

ния, останките на които, обърнати на каменни въглища, и до днес продължават да ни топят.

Началото на вторичната епоха е донесло цъльредъ твърде голѣми и важни измѣнения въ животинското царство. Родътъ влѣчуги, прадѣди на нашия гущеръ и на днешния крокодилъ, учудва наистина съ не-обикновенитѣ си размѣри и съ разнообразието на формитѣ си. Отъ единъ клонъ на тия влѣчуги сж се развили птицитѣ, а отъ другия, по всѣка вѣроятностъ, сж изникнали млѣкопитаещитѣ.

Върхътъ на своето развитие влѣчугитѣ сж достигнали презъ вторичната епоха. Тогава едни сж владѣли само въздуха, други сж населявали моретата — това сж били рибитѣ-гущери (и хтиозаври), които на стада сж плавали изъ водата, докато пъкъ влѣчугитѣ-гущери сж били снабдени още и съ крайници за бързо плаване. Имало е и сухоземни влѣчуги, които били още по-страшни отъ морскитѣ; тѣ сж наречени динозаври или страшни гущери.

Такива гущери е имало много и то съ различна голѣмина: едни сж били до 20—30 м., други сж били малки като днешната лисица или котка. Нѣкои отъ тѣхъ били месоядни и свирепи, други пъкъ, снабдени съ органи за запазване отъ нападението на първитѣ, били кротки и се хранѣли съ растителна храна. Една частъ отъ тѣхъ имали предни и задни крака, еднакво развити, други ходѣли само върху заднитѣ си крака — като камилската птица — защото преднитѣ имъ крака не били добре развити. Имало и трети, които скачали, както скача днесъ кенгурото.

Измежду ходещитѣ на четири крака динозаври, трѣбва да споменемъ гърмотевичния гущеръ (бронтозавъръ), който е достигалъ на дължина до 16 м. и 20,000 килограма тежина. (Вижъ корицата на „Вѣнецъ“, срѣдата — дѣсно). Добре въоръженъ съ тригълни костени плочи и бодли по цѣлия гърбъ е билъ сте-